T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/440
KARAR NO : 2024/518
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: Davacının terör örgütüne yardım etme suçundan aldığı 6 yıl 3 ay hapis cezasını açık ceza evinde çekmekte iken 6352 sayılı Kanun'un kabulüyle lehe hüküm olması ihtimaliyle yeniden değerlendirilen cezanın hatalı şekilde 6 yıl 9 ay hapis olarak değiştirilmesi nedeniyle ikinci kez ceza evine girmesi karşısında, uğradığını ileri sürdüğü maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ****
Vekili : ****
Davalılar : 1-Maliye Hazinesi (Adli Yargıda)
Vekili : ****
: 2- Adalet Bakanlığı (İdari Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 13/02/2008 tarih ve E.2007/30, K.2008/25 sayılı dosyasından 6 yıl 3 ay hapis cezası aldığını, cezanın Yargıtayca onanarak kesinleştiğini, müvekkilinin cezasını açık ceza evinde çektiği sırada yürürlüğe giren 02/07/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanun'un lehe olması ihtimaline binaen, Van Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine Van 4. Ağır Ceza Mahkemesince yeniden değerlendirildiğini, verilen kararda lehine değişiklik yapılmadığı gibi önceden aldığı cezanın sehven 6 yıl 9 ay hapis cezası olarak değiştirildiğini, bu hata nedeniyle müvekkilinin Van Cumhuriyet Başsavcılığının 2015/592 numaralı ilamat evrakı ile 09/03/2015 tarihinde tutuklanarak yeniden ceza evine gönderildiğini, müvekkilin annesi tarafından Van 2. Ağır Ceza Mahkemesine yapılan itiraz üzerine 10/04/2015 tarihinde tahliye edildiğini, müvekkilinin haksız tutuklanması nedeniyle ağır bir depresyona girdiğini, adalet inancının sarsıldığını, maddi ve manevi zarara uğradığını ifade ederek, 2.000 TL maddi ve 5.000 TL manevi tazminatın, haksız tutuklamanın gerçekleştiği tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi 26/02/2016 tarih ve E.2015/175, K.2016/68 sayılı kararı ile, davaya konu mahkeme kararının Van 2. Ağır Ceza Mahkemesine devredilen kapatılan Van 4. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından verilmesi ve bu karara yapılan itiraz üzerine, Mahkemelerince itirazın reddine karar verilmesi nedeniyle Van 2. Ağır Ceza mahkemesi ve Mahkemelerinin dosyayla ilişkili olduğu gerekçesiyle Mahkemelerinin görevsizliğine, karar kesinleştiğinde dosyanın yetkili ve görevli Van 1. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

3. Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi 31/03/2016 tarih ve E.2016/110, K.2016/108 sayılı kararı ile, davacının haksız tutuklu kalmasına sebebiyet verdiğini iddia ettiği dosyanın karar verildiği mahkemenin bu mahkeme olmadığı, itiraz dolayısıyla yapılan incelemelerde bu şekilde bir yolun açılmasının adli yargı çerçevesinde sınırlı sayıda ağır ceza mahkemesi bulunduğu gözetildiğinde çok sayıda dosyanın davacının ikametgahı dışında görülmesi sonucunu doğuracağı ve mağduriyete neden olacağı gerekçesiyle Mahkemelerinin görevsizliğine, yetkili ve görevli mahkemenin Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi olduğu anlaşıldığından, karar kesinleştiğinde dosyanın yetkili ve görevli Van 3. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine, Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından daha önce bu konuda görevsizlik kararı verildiğinden yetki uyuşmazlığının çözümü için dosyanın Yargıtay 5. Ceza Dairesine gönderilmesine karar vermiştir. Yargıtay 5. Ceza Dairesi 22/06/2016 tarih ve E.2016/5908, K.2016/6598 sayılı kararı ile, Van 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 31/03/2016 tarih ve E.2016/110, K.2016/108 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

4 . **Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi 02/03/2017 tarih ve E.2016/226, K.2017/53 sayılı kararı** ile, dosyadaki hukuka aykırılığın infaz aşamasında meydana geldiği, bu yöndeki hukuka aykırılıkların idari yargının görev alanında kaldığı gerekçesiyle yasal şartları oluşmayan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı temyiz isteminde bulunulmuştur. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 12. Bölüm 07/06/2021 tarih ve 2017/34383 numaralı Tebliğname ile davacı vekiline 21/04/2017 tarihinde tebliğ olunan kararın 1412 sayılı CMUK 310. maddesi gereğince 28/04/2017 tarihine kadar temyiz edilmesi gerekirken, 01/05/2017 tarihinde temyiz edildiği, hüküm tarihi itibarıyla temyiz

isteminin süresinde olmadığı anlaşıldığından, 5320 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca halen uygulanmakta olan 1412 sayılı CMUK'nın 317. maddesi uyarınca davacı vekilinin temyiz isteminin reddi talep edilmiştir. Yargıtay 12. Ceza Dairesi 23/05/2022 tarih ve E.2021/2891, K.2022/3953 sayılı kararı ile, davanın kısmen kabulüne ilişkin kararın istinaf yasa yoluna tabi olup, temyiz kabiliyeti bulunmadığından temyiz incelemesi yapılmaksızın gereğinin merciince yerine getirilmesi için dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına tevdiine karar vermiştir. Van Bölge Adliye Mahkemesi 5. Ceza Dairesi 27/09/2023 tarih ve E.2022/2062, K.2023/841 sayılı kararı ile, ilk derece mahkemesince hükmün 21/04/2017 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, davacı vekilinin 01/05/2017 tarihinden istinaf dilekçesi sunduğu nazara alındığında istinaf dilekçesinin süresi içinde verilmediği gerekçesiyle istinaf başvurusunun reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Koruma tedbirleri nedeniyle tazimat davasına ilişkin yasal koşullar 5271 Sayılı CMK'nın 141 ve devamı maddelerindesayılmıştır. Davacı ****'nin Van 4.Ağır Ceza Mahkemesinin 13/02/2008 tarih2007/30 Esas 2008/25 Karar sayılı ilamı ile 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı, kararın onanarak kesinleştiği, davacının 22/01/2012 tarihinde şartlıtahliye edildiği, daha sonra 6352 sayılı yasanın lehe olması nedeniyle hükümlü hakkında yeniden değerlendirme talep edildiği ve uyarlama yargılamasına başlandığı, yargılama sonucunda Van 4.Ağır Ceza Mahkemesinin 27/02/2013 tarih2012/500 Esas 2013/49Karar sayılı ilamı ile 6 yıl 9ay hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmedildiği, dosyanın temyiz incelemesi için Yargıtay'a gönderildiği, Yargıtay tarafından uyarlama yargılamasının itiraza tabi olduğundan bahisle dosyanın iade edildiği, ve itiraz merci olan Van 3 Ağır Ceza Mahkemesinin 16/01/2015 tarih 2015/8 Değişik iş sayılı kararı ile itirazı reddettiği ve hükümlü hakkında infaza baslandığı,Van 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/04/2015 tarihli 2012/456Esas 2013/611 Karar sayılı ek kararı ile infazın durduruldurulduğu olayda hukuka aykırılığın infaz aşamasında meydana geldiğinin değerlendirilmesi gerektiği, davacının haksız gözaltı veya haksız tutuklama işlemine maruz kalmış olması halinde mahkememizce yargılama yapılabileceği, ancak CMK'nın 141.maddesinde hangi hallerde koruma tedbirleri nedeniyle tazminat davası açılabileceğinin sayıldığı ve bu maddenin "suç soruşturması ve kovuşturması sırasında" ibaresi altında sayıldığı, dosyadaki hukuka aykırılığın infaz aşamasında meydana geldiği , bu yöndeki hukuka aykırılıkların idari yargı görev alanında kaldığı ve bu mahkemeler önünde tazminat isteminde bulunabileceğinden bahisle yasal şartlar oluşmayan davanın reddine,..."*

5. Davacı vekili bu kez, müvekkilinin haksız ve sehven tutuklu kaldığından bahisle, maddi ve manevi zararının giderilmesi istemiyle Adalet Bakanlığına yapılan 27/12/2023 tarihli başvurunun 11/01/2024 tarihli cevapla reddedildiğini belirterek, idarenin ret kararının iptali ile 100 TL maddi ve 100.000 TL manevi tazminatın, olay tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. Van 1. İdare Mahkemesi 06/03/2024 tarih ve E.2024/217, K.2024/483 sayılı kararı ile, davacı tarafından Adalet Bakanlığı Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 11/01/2024 tarih ve E-169/5958 sayılı işleminin dava konusu edildiği uyuşmazlıkta, davanın görüm ve çözümünün 2577 sayılı Kanun'un 32/1 maddesi uyarınca işlemi tesis eden merciinin bulunduğu yer idare mahkemesi olan Ankara İdare Mahkemesinin yetkisine girdiği gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının bekletilmeksizin Ankara İdare mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

7. Ankara 25. İdare Mahkemesi 26/03/2024 tarih ve E.2024/536, K.2024/439 sayılı kararı ile, iş bu tam yargı davasının görüm ve çözümünde hizmetin görüldüğü ve eylemin gerçekleştiği yer olan Van ilinin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu Van İdare Mahkemesinin yetkili olduğu, dava dosyasının Van 1. İdare Mahkemesince Mahkemelerine gönderildiği gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine, yetkili mahkemenin belirlenmesi amacıyla dava dosyasının Danıştay'a gönderilmesi üzerine, Danıştay 10. Dairesi 29/04/2024 tarih ve E.2024/1840, K.2024/1648 sayılı kararla Van İdare Mahkemesinin yetkili olduğuna, dosyanın Van 1. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

8. **Van 1. İdare Mahkemesi 05/07/2024 tarih ve E.2024/1066 sayılı kararı** ile, adli yargının görev alanına giren davada Mahkemelerinin görevli olmadığı sonucuna vararak, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden; silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etmek suçu kapsamında yapılan yargılama sonrasında Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 13/02/2008 tarih ve E:2007/30, K:2008/25 sayılı kararıyla 6 yıl 3 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına yönelik kararın kesinleşmesi sonrasında cezaevindeki süresini tamamlayarak 22/01/2012 tarihinde şartlı tahliye olan davacı tarafından, 6325 sayılı Kanun ile 5237 sayılı Kanun'un 220. maddesinde yapılan değişiklik uyarınca yapılan talep üzerine gerçekleştirilen uyarlama yargılaması sonucunda 6 yıl 9 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına yönelik Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/02/2013 tarih ve E:2012/500, K:2013/49 sayılı kararı nedeniyle haksız ve fazladan tutuklu kalmış olmasından dolayı yaşadığını ileri sürdüğü mağduriyetine karşılık 2.000,00-TL maddi ve 5.000,00-TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle Van 1. Ağır Ceza Mahkemesinde tazminat davası açıldığı, anılan Mahkemenin 02/03/2017 tarih ve E:2016/226, K:2017/53*

sayılı kararı ile dosyadaki hukuka aykırılığın infaz aşamasında meydana geldiği, suç soruşturması ve kovuşturması sırasında meydana gelmediği, bu yöndeki hukuka aykırılıkların idari yargının görev alanında kaldığı gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verildiği ve kararın istinaf ve temyiz kanun yollarından geçerek kesinleştiği, bunun üzerine 100.000,00-TL maddi ve 100.000,00-TL manevi tazminat istemiyle Adalet Bakanlığına başvuru yapıldığı, başvurunun reddedilmesi üzerine de başvurunun reddine ilişkin 11/01/2024 tarih ve 5958 sayılı Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü işleminin iptali ile 100,00-TL maddi ve 100.000,00-TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın "Başlangıç" kısmında öngörülen "Kuvvetler ayrımı" ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "idari işlemler" kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "yargısal işlemler" nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkan yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Hakim ve Cumhuriyet Savcılarıyla adliye personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir.

Buna göre, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. ve 142. maddelerindeki düzenlemeler ve yukarıda yapılan açıklamalar kapsamında dava konusu olay ele alındığında, Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/02/2013 tarih ve E:2012/500, K:2013/49 sayılı dosyasında yürütttüğü faaliyet yargı faaliyetidir. Müddetname yargı faaliyetinin bir parçası olup, yargısal işlem mahiyetini taşıdığına yönelik kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiğinden; Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/02/2013 tarih ve E:2012/500, K:2013/49 sayılı kararı nedeniyle haksız ve fazladan tutuklu kalındığından bahisle uğranıldığı ileri sürülen maddi ve manevi tazminatın ödenmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde, 5271 sayılı Kanun'un 141. ve 142. maddeleri uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

9. Van 1. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

10. 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)"

11. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliklerinin Görevleri"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır:

...

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak

..."

12. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı

veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, verilen kararın, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve karar, işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda karar, işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir."

13. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliğince Şikâyet Üzerine Verilen Kararlar"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir karar, işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. (Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.) Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, verilen kararın veya yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

(Değişik beşinci fıkra:14/4/2020-7242/6 md.) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.

İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine (...) yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz."

14. 5271 sayılı Kanun'un *"Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat"* üst başlığı altında düzenlenen *"Tazminat istemi"* başlıklı 141. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" (1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

...

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder."

15. 5271 sayılı Kanun'un *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı

dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacının terör örgütüne yardım etme suçundan aldığı 6 yıl 3 ay hapis cezasını açık ceza evinde çekmekte iken,6352 sayılı Kanun'un kabulüyle lehe hüküm olması ihtimaliyle yeniden değerlendirilen cezanın, hatalı şekilde 6 yıl 9 ay hapis olarak değiştirilmesi karşısında yeniden ceza evine girmesi sebebiyle uğradığını ileri sürdüğü maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

19. Dava dosyasının incelenmesinden, Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 13/02/2008 tarihli ve E.2007/30, K.2008/25 sayılı kararı ile 6 yıl 3 ay hapis cezasına hükmedilen ve 22/01/2012 tarihinde şartlı tahliye olan davacı hakkında 6352 sayılı Kanun'un kabul edilmesiyle yapılan uyarlama yargılaması sonucu Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/2/2013 tarih ve E.2012/500, K.2008/25 sayılı kararı ile 6 yıl 9 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, karara yapılan itirazın Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/1/2015 tarih ve 2015/8 D.İş sayılı kararı ile reddedildiği ve davacı hakkında yeniden ceza evinde infaza başlandığı, davacının yakını tarafından verilen dilekçe üzerine Van 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/04/2015 tarih ve E.2012/456, K.2013/611 sayılı ek kararı ile, kesinleşen bir hükümden sonra lehe hükümle getirilen yeni bir kanun çıkması halinde yapılacak uyarlama yargılaması sonucunda çıkacak kararın önceki hükümden daha ağır olamayacağı gerekçesiyle, itirazın kabulü ve infazın durdurulmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

20. Olayda; davacının iddiasının, yukarıda hükümlerine yer verilen 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun 4. maddesinde yer alan *"...Hükümlülerin cezalarının infazı .... tahliyeleri.. gibi işlem ve faaliyetlere"* ilişkin olduğu, bu şikayetleri incelemenin ve karara bağlamanın İnfaz Hâkimliğinin görevinde olduğu düzenlemesine istinaden, bu konulardaki şikayetlere bakmakla adli yargı yerinin görevli olduğu belirlendiğinden, aynı şikayetten kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılacağı, ancak Uyuşmazlık Mahkemesinin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı gözetildiğinde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Van 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Van 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 02/03/2017 tarih ve E.2016/226, K.2017/53 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Van 1. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile,Van 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 02/03/2017 tarih ve E.2016/226, K.2017/53 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

02/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN